

ŚRĪ RĀDHĀṢṬAMĪ

*Śrī Śrīmad Bhaktivedānta
Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja*

*śrī kṛṣṇa-virahe, rādhikāra daśā,
āmi to' sahite nāri
yugala-milana, sukhera kāraṇa,
jīvana chādite pāri (1)*

[Ik kan de conditie van Rādhikā in afgescheidenheid van Śrī Kṛṣṇa niet verdragen. Ik ben dus volkomen bereid mijn leven op te geven omwille van Hun gelukkige hereniging.]

We moeten op deze gunstige verschijningsdag van Rādhikāji tot Haar bidden, maar hoe moeten we bidden? Als we bidden in onze eigen woorden, zelfs met hele poëtische woorden, helpt dat dan? Nee. Als we bidden onder leiding van Śrīmatī Rādhikā's dienaress, een zelf-gerealiseerde ziel, met deze woorden, dan kan ons dat enig resultaat opleveren. In deze gemoedsgesteldheid bidden we met de woorden van Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura, die een verlangen aan de lotusvoeten van Rādhāji tot uitdrukking brengt.

Alleen onder de leiding van Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura is het mogelijk om dienst te verlenen aan Śrīmatī Rādhikā. In de stemming van Srimati Rād-

hikā's dienaar heeft Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura gebeden, "Wanneer komt de dag, dat ik niet in staat ben Haar afzondering te verdragen? Wanneer komt de dag, dat ik in feite in staat ben de pijn van Rādhikā te ervaren en niet in staat ben te verdragen, dat Zij zulke pijn heeft?" Opdat Rādhā en Kṛṣṇa elkaar ontmoeten, is Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura inderdaad gereed en bereid zijn leven herhaaldelijk op te geven.

*rādhikā-carāṇa, tyajiyā āmāra,
kṣaṇeke pralaya haya
rādhikāra tare, śata-bāra mari,
se duḥkha āmāra saya (2)*

[Als ik Rādhikā's lotusvoeten slechts voor een ogenblik zou moeten ontberen, zou ik totaal geruïneerd zijn. Omwille van Rādhikā, zou ik de bezoeking van de dood honderden keren kunnen verdragen.]

Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura zegt, "Ik kan alles opgeven. Ik kan zelfs Kṛṣṇa opgeven, maar ik kan de lotusvoeten van Rādhikā zelfs geen moment opgeven. Voor de dienst van Rādhikā ben ik bereid om honderd miljoen keer te sterven, maar ik zou het opgeven van Haar associatie nooit kunnen verdragen. Wanneer komt de dag, dat ik enige dienst aan Haar lotusvoeten kan verlenen? Hoe kan ik gehecht raken aan deze Rādhikā en hoe kan ik de perfectie van de dienst aan Haar lotusvoeten bereiken?"

*e heno rādhāra, caraṇa-yugale,
paricaryā pā'bo kabe
hā hā vraja-jana, more dayā kori',
kabe vraja-vane la'be (3)*

[Wanneer krijg ik de dienst aan Śrī Rādhā's lotusvoeten? O inwoners van Vraja, wanneer zijn jullie mij genadig en nemen jullie me mee naar de bossen van Vraja?]

*vilāsa mañjarī, anaṅga mañjarī,
śrī rūpa mañjarī āra
āmāke tuliyā, laho nija-pade,
deho more siddhi-sāra (4)*

[O Vilāsa Mañjarī, Anaṅga Mañjarī en Śrī Rūpa Mañjarī! Verhef me en breng me dichtbij jullie lotusvoeten om me zo de hoogste perfectie toe te staan.]

Terwijl Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura bitter weent, bidt hij, "O Vrajavāsī's, weest alsjeblijft genadig! Plaats me in de dienst van het Goddelijk Paar. Plaats me alsjeblijft in het bijzonder in de dienst van Rādhikā's lotusvoeten. Wanneer komt de dag, dat Śrī Vilāsa Mañjarī en anderen me naar Vraja brengen? Ik verlang ernaar om dienst te verlenen."

In dit gedicht zien we, dat Lalitā en Viśākhā niet worden genoemd en er geen smeekbeden aan Yogamāyā Paurṇamāsī en Vṛndā-devī zijn. De gebeden van Śrīla Bhaktivinoda Ṭhākura zijn in plaats daarvan gericht aan Rūpa Mañjarī, Vilāsa Mañjarī en Anaṅga Mañjarī. Waarom is dat? Het gevoel, dat

we willen bereiken is niet mogelijk zonder hun genade. Dat is de reden, waarom *sādhakas*, beoefenaars, op deze manier bidden. Als een stemming, zoals die van hen, in ons hart ontluikt, is ons leven geslaagd en worden we op zekere dag gekend als *rūpānuga*.

[Toen zongen de toegewijden Śrīla Gaura-kīśora dāsa Bābājī Mahārāja's *Uddeśye Racita Gītā Boliyā Pracalita*, dat ook bekend is als *Kothāya Go Premamayi Rādhe Rādhe* (Het Lied dat het Levensdoel van Śrīla Raghunātha dāsa Gosvāmī Bezingt).]

Eerder hebben we gesproken over de *tattva* van Rādhārāṇī. Śrīla Kṛṣṇadāsa Kavirāja Gosvāmī heeft dit allemaal gehoord van Śrī Svarūpa Dāmodara, Śrī Rāya Rāmānanda, Śrīla Rūpa Gosvāmī en vooral van Śrīla Raghunātha dāsa Gosvāmī, en zo heeft hij het gepresenteerd.

Śrīmatī Rādhikā's naam is Govinda-ānandinī, Zij die Śrī Kṛṣṇa gelukkig maakt. Niets is hoger dan dit. Śrīla Kṛṣṇadāsa Kavirāja Gosvāmī heeft enkele namen van Rādhikā onthuld in zijn *Caitanya-caritāmṛta, Ādi-līlā*, Hoofdstuk Vier.

Eén van Haar namen is Govinda-ānandinī. Govinda is de bestuurder van alles. Hij omvat de uiterste grens van het begrip van de Allerhoogste Heer, Śrī Kṛṣṇa. Hij is vol onbeperkte vermogens en liefvalligheid. Wie kan hem gelukkig maken? Er is maar één persoon, die dat kan – Kṛṣṇa Zelf in de vorm van Śrīmatī Rādhikā.

Zij is Govinda-mohinī. Kṛṣṇa trekt alle levende wezens aan, inclusief dieren, bomen en klimplanten, en Hij trekt in het bijzonder alle *vraja-gopīs* aan, maar alleen Rādhikā kan Hem aantrekken. Kṛṣṇa brengt iedereen in deze wereld van zijn stuk met Zijn *māyā-śakti*, en in de spirituele wereld verbijstert Hij iedereen met Zijn prachtige gedaante, kwaliteiten en spel. Hij kan ieders hoofd op hol brengen, maar alleen Śrīmatī Rādhikā kan Hem in de war brengen.

Rādhikā is Govinda-sarvasava. Zij is alles voor Kṛṣṇa. Zij is het summum voor Kṛṣṇa; voor Hem is er niets anders.

Śrī Rādhā is Sarva-kāntā-śiromaṇi, het kroonjuweel van alle geliefden van Kṛṣṇa. Alle *gopīs* gingen zoeken naar Kṛṣṇa, nadat Hij van de *rāsa* dans was verdwenen. Toen Rādhikā's *svapakṣā gopīs*, de *gopīs* van Haar eigen groep, Haar voetafdrukken bij die van Kṛṣṇa zagen, werden ze heel gelukkig, omdat ze wisten dat ze van Haar waren. Maar toen de andere groepen *gopīs* ze zagen, zonder te weten tot wie ze behoorden, dachten ze, dat deze specifieke *gopī* Kṛṣṇa beter had gediend dan ieder ander en dat Hij daarom met Haar alleen de *rāsa* dans had verlaten.

Śrī Rādhā is Zelf Candrāvalī en alle andere *gopīs* geworden. Er is geen andere geliefde van Kṛṣṇa dan Śrīmatī Rādhikā. Zijzelf is alle Lakṣmīs (Geluksgodinnen) geworden en alle koninginnen van Dvārakā. Als iemand hierover diep nadenkt, begrijpt hij Haar grootsheid. Sītā-devī en alle Lakṣmīs

zijn manifestaties van Rādhā en Zij neemt deze vormen aan om de verlangens van Kṛṣṇa te dienen. Zij is Sarva-lakṣmī.

*devī kṛṣṇa-mayī proktā
rādhikā para-devatā
sarva-lakṣmī-mayī sarva-
kāntiḥ sammohinī parā*

Śrī Caitanya-caritāmṛta (Ādi-līlā 4.83)

[Zij die schitterend straalt en die niet verschillend is van Śrī Kṛṣṇa wordt Śrīmatī Rādhikā genoemd. Ze is hoogst vererenswaardig en presideert over alle geluksgodinnen. Ze beschikt over alle luister en brengt Śrī Kṛṣṇa totaal in de war. Zij is het allerhoogste innerlijke vermogen van de Heer.]

Ze is Kṛṣṇa's *vasat-nāgarī* (zij die alle verlangens van Kṛṣṇa kan vervullen). Ze is Kṛṣṇa-mayī; Ze ziet Kṛṣṇa overal – binnen en buiten Zichzelf. Waar Haar geest of zintuigen ook heengaan, het is alleen voor en over Kṛṣṇa. In alle tien richtingen, waar Ze ook Haar blik op richt, zelfs wanneer Ze een *tamāla* boom ziet, denkt Ze, "Oh, daar is Kṛṣṇa." Wanneer ze Yamunā of Govardhana ziet, ziet Ze Kṛṣṇa. Kṛṣṇa's vorm is *prema-rāsa-māyā*, gemaakt van de zoetheid der liefde en Hij wordt vergezeld van Śrī Rādhikā. Haar naam is Rādhikā, omdat Ze alle verlangens van Kṛṣṇa vervult en die liefdedienst is Haar verering, Haar *ārādhana*. Een andere reden is, dat Kṛṣṇa Zelf Haar vereert.

*anayārādhito nūnam
bhagavān harir īśvaraḥ
yan no vihāya govindah
pṛīto yām anayad rahah*

Śrīmad-Bhāgavatam (10.30.28)

[Zeker heeft deze *gopī* (Śrīmatī Rādhikā) Bhagavān Śrī Hari, de allerhoogste autocraat, oprecht vereerd. Waarom heeft Govinda ons anders allemaal verlaten en alleen Haar met Zich meegenomen?]

Śukadeva Gosvāmī en Vyāsadeva zeggen, "Zij is degene, die zeer zeker Kṛṣṇa heeft vereerd, want Hij neemt Haar op Zijn schouders naar een afgelegen plek." Dat Hij Śrīmatī Rādhikā meeneemt naar een afgelegen plek, nadat Hij de *rāsa* dans heeft verlaten, is een teken, dat Kṛṣṇa Haar vereert. Op dat moment, bevestigen zelfs de *vipakṣā-gopīs* (rivaliserende partij) dit. Rādhikā is *parama-devatā*, het meest vererenswaardig, evenals Kṛṣṇa dat is.

*ataeva sarva-pūjyā, parama-devatā
sarva-pālikā, sarva jagatera mātā*

Śrī Caitanya-caritāmṛta (Ādi-līlā 4.89)

[Daarom is Rādhā *parama-devatā*, de allerhoogste godin, en Zij is vererenswaardig voor iedereen. Ze is de beschermster van iedereen en Zij is de moeder van het hele universum.]*

Zij is het meest vererenswaardig van allemaal. Bovendien, als Zij door Kṛṣṇa Zelf wordt vereerd, is Ze dan niet vererenswaardig voor iedereen?

Rādhikā vroeg eens aan Vṛndā-devī, "Waar kom je vandaan?" Vṛnda-devī antwoordde, "Ik kom van Rādhā-kuṇḍa; ik heb Kṛṣṇa daar gezien." Rādhārānī vroeg, "Wat deed Hij daar?" Vṛndā-devī antwoordde, dat Hij aan het dansen was. Rādhā vroeg toen, "Oh, wie was Zijn dansleraar?" Vṛndā-devī vertelde Haar, "Jouw reflectie, Rādhikā, die Hij in iedere boom ziet."

Sarva-pālikā. Zij is de beschermvrouwe van iedereen. *Sarva-jagatera-mātā*. Zij houdt alle levende wezens in stand met *prema*. Welke *prema* ook in deze wereld bestaat, komt van Rādhikā. Zij is de moeder van iedereen. Hoezo? Omdat Zij iedereen voedt door hen *kṛṣṇa-prema* te geven. Kṛṣṇa is de voor naamste [vererenswaardige] godheid voor alle incarnaties en ook voor alle levende wezens. Zo zijn er ook miljoenen Lakṣmī's en Rādhikā is voor hen allemaal vererenswaardig. Dit wordt bevestigd in de lofzang in *Brahma-saṁhitā* (5.29),

*cintāmaṇi-prakara-sadmasu kalpa-vṛkṣa
lakṣāvṛteṣu surabhīr abhipālayantam
lakṣmī-sahasra-śata-sambhramā-sevyamānam
govindam ādi-puruṣam tam aham bhajāmi*

[Het transcendentale koninkrijk wordt eeuwig opgeluisterd door miljoenen wensbomen, door paviljoens gemaakt van wensjuwelen en door ontelbaar veel koeien, die wensen vervullen. Daar verlenen

duizenden en duizenden Lakṣmī's, of *gopīs*, met grote genegenheid diensten aan de Allerhoogste Persoonlijkheid. Ik vereer die oorspronkelijke Allerhoogste Persoonlijkheid, Śrī Govinda.]

[Śrīla Gurudeva wijdt opnieuw uit over *Śrī Caitanya-caritāmṛta*, *Ādi-līlā* 4.83, het vers dat hij eerder in deze lezing citeerde.]

Śrī Rādhikā is Sarva-lakṣmī-mayī, hetgeen betekent, dat alle *gopīs* uit Haar voortkomen. Van alle schoonheid en luister, die bestaan, is Zij de bron. Daarom is Zij de overheersende godheid van alle *sakhīs*. Zoveel geliefden er zijn, zo is Zij heersende godheid van hen allemaal.

Zij is Kānti. Waarop wijst dat woord? Kṛṣṇa's verlangens. Zij is de enige, die alle verlangens van Kṛṣṇa kan vervullen. Er dansten honderden miljoenen *gopīs* in de *rāsa* dans, maar toen Rādhikā verdween, stopte de *rāsa* dans.

rādhikā kareṇa kṛṣṇer vāñchita pūraṇa
'sarva-kānti'-śabder ei artha vivaraṇa

jagat-mohana kṛṣṇa, tāhāra mohinī
ataeva samastera parā ṭhākuraṇī

rādhā—pūrṇa-śakti, kṛṣṇa—pūrṇa-śaktimān
dui vastu bheda nāi, śāstra-paramāṇa

mṛgamada, tāra gandha—jaiche aviccheda
agni, jvālāte—jaiche kabhu nāhi bheda

*rādhā-kṛṣṇa aiche sadā eka-i svarūpa
līlā-rasa āsvādīte dhare dui-rūpa*

Śrī Caitanya-caritāmṛta (Ādi-līlā 4.94-98)

[Śrīmatī Rādhikā vervult alle verlangens van Heer Kṛṣṇa. Dit is de betekenis van "*sarva-kānti*" (*)

Heer Kṛṣṇa betovert de wereld, maar Śrī Rādhā betovert zelfs Hem. Daarom is Zij de hoogste godin van allemaal. (*)

Ze zijn immers dezelfde, zoals muskus en zijn geur onafscheidelijk zijn, of zoals het vuur en zijn hitte niet verschillend zijn. (*)

Śrī Rādhā en Kṛṣṇa zijn eeuwigdurend één identiteit, toch hebben Ze twee vormen aangenomen om het zoete spel en vermaak van de liefde te ervaren.]

Om alle liefdesgevoelens van Rādhikā te proeven verscheen Kṛṣṇa als Mahāprabhu, die de gecombineerde vorm is van Zichzelf en Rādhā. Was Hij alleen gekomen, was het voor Hem niet mogelijk geweest al deze stemmingen te proeven. Dit kan Hij in *vraja-līlā* niet doen.

Hoe voelt Kṛṣṇa Zich in Mathurā en Dvārakā, waar Hij in grote afzondering van Rādhikā is? Hij bidt, *He ārādhya rādhā mero man hameśā tero me hi basyo raho hai.*

[Śrīla Nārāyaṇa Gosvāmī Mahārāja legt vervolgens de proza in Hindi uit, die op de muur staat geschreven van de Śrī Rādhā-ramaṇa Mandira.]

"O hoogst vererenswaardige Rādhā! Mijn geest is altijd geabsorbeerd in Jou. Ik verlang er altijd naar om Jou te zien, dus op de een of andere manier en in een of andere vorm blijf Ik in Vṛndāvana. O Śrī-mati Rādhikā, Ik dwaal door die bossen en speel op Mijn fluit alleen op zoek naar Jou; om te begrijpen wie Jij bent en om Jouw *rāsa* te proeven. O Radhika, Ik ga naar de Yamunā, niet om een bad te nemen, maar alleen om Jou te ontmoeten. Wat heeft het anders voor zin om daar naartoe te gaan? Ik zit op de oever van de Yamunā alleen om Jou te ontmoeten en Jou te dienen.

"Dat Ik de koeien hoed is alleen voorwendsel, zodat Ik naar Jou kan zoeken. Jij bent inderdaad de enige reden voor alle activiteiten in het universum. Ik begeer zo zeer de *darśana* van Jouw schoonheid, dat Mijn ogen hier en daar naartoe schieten en Mijn geest onrustig wordt. Ik zit te wachten onder een *kadamba* boom en denk, 'Wanneer komt Ze langs op deze weg?' Een *cakora* vogel lijdt liever aan dorst dan iets te drinken, behalve de regen, die valt tijdens de *svāti-nakṣatra* constellatie. Op dezelfde manier ben Ik als die vogel en Jouw schoonheid is de regen. Zulke schoonheid steelt Mijn hart, zoals ook Jouw bescheidenheid en al Jouw kwaliteiten; Ik smacht naar Jou. Verloren in gedachten aan Jou en bij het horen van Jouw glorie blijf ik zelfs onbewust van Mijzelf."

Wat kan Rādhājī zeggen na het horen van zulke woorden? Ze beantwoordt dit in een overeenkomstige gemoedstoestand. "O Prāṇanātha, Heer van

Mijn levensadem, Ik ben Jouw eeuwige dienaress en Jij bent Mijn ziel en zaligheid, de enige liefde van Mijn leven. Ik geef Me over aan Jouw lotusvoeten. Je kunt Me met Jouw activiteiten of met Jouw geest liefhebben of veronachtzamen. Je kunt Me achterlaten en Mij laten lijden. Wat Jij ook wenst, Jouw geluk is Mijn geluk en Jouw leven is Mijn leven. Ik wil niets anders dan Jouw geluk. Zoals Jij Mijn geluk en verdriet kent, ken Ik ook die van Jou. Jij voelt je gelukkig bij het zien van Mij, maar bij het zien van Jou voel Ik een geluk, dat miljoenen keren groter is. Er is in deze werelden geen vergelijking van Mijn geluk. Ik ben alleen gelukkig bij het zien van Jouw geluk. Jij bent de reden achter alle zegen, die Ik aan anderen geef, want de enige oorzaak van Mijn plezier is Jouw plezier. Ik verlang alleen Jouw geluk. Ik wil Jouw geluk zien van de ochtend tot de nacht, en van de nacht tot de ochtend.

"Door Mij te zien wordt Jij gelukkig en daarom decoreer Ik Mezelf op allerlei manieren met *śṛṅgāra* (ornamenten) en *alankāra* (decoraties). Ik doe dat voor Jou alleen; Ik doe dit omdat Ik Jou veel plezier doe met ornamenten en decoraties. Ik wijd Me aan Jouw lotusvoeten alleen om Jou voldoening te geven en Jouw verlangens te vervullen. Ik word zo blij, als Jij tegen Me zegt, 'Jij bent Mijn geliefde, Mijn meesteres, Mijn leven en Mijn ziel.' Niemand kan het geluk begrijpen, dat Ik voel; er is in deze wereld niets, dat ermee valt te vergelijken.

"Wanneer Jij tegen Me zegt, 'O Svāminī, O Prānaneśvarī Radhike, O Mijn Kāntā', hoewel Ik deze

uitlatingen aanvaard en hoewel Mijn hart meer dan gelukkig wordt bij het zien van Jouw geluk, wanneer Jij deze woorden proeft, voel Ik me op hetzelfde moment verlegen en heb Ik het idee, dat de aarde onder Me wegzakt. Uiterlijk voel Ik me verlegen, maar innerlijk ben Ik ontzettend blij."

Toen zei Kṛṣṇa tegen Rādhikā, "Jij bent de verblijfplaats van weergaloze liefde. O Vṛṣabhānūnandīnī, dochter van Vṛṣabhānu Mahārāja. Jij bent de woonplaats van alle *rāsa*, en wat ben Ik? Ik loop altijd van het ene bos naar het andere om koeien te hoeden. Ik ben een dwaas en onreligieus. Behalve van het hoeden van koeien heb Ik verder geen enkel verstand. Ik ken de regels en reguleringen van de liefde niet; alleen Jij kan Mij die dingen leren. Als een dorpsjongen ren Ik altijd achter de koeien aan en speel verstoppertje en andere ruige spelletjes, terwijl Jij een rivier van ambrozijne *prema* bent. Ik ben als schroeiend heet zand in de zomer en Jij bent de rivier van verkoelende nectar. Hoe kunnen Jij en Ik worden vergeleken? Wanneer Jij Mij Jouw liefdevolle *darśana* geeft, word Ik onmiddellijk zo gelukkig. Er is geen vergelijk met Mijn gelukigheid. En wanneer Jij Mij een genadevolle blik toewerpt, sta Ik bij Jou in de schuld, want Ik ben altijd in gebreke van de rijkdom van *prema*." Kṛṣṇa zei ook tegen de *gopīs* tijdens de *rāsa-līlā*, "Ik heb geen enkele kwalificatie. Ik ben slechts een bedelaar van Jullie liefde."

*na pāraye 'ham nīravadya-saṁyujām
sva-sādhū-krtyam vibudhāyusāpi vah
yā mābhajan durjara-geha-sṛṅkhalāḥ
saṁvṛśya tad vah pratīyātu sādhunā*

Śrīmad-Bhāgavatam (10.32.22)

[Mijn lieve *gopīs*, jullie samen zijn met Mij is onschuldig en rein in ieder opzicht, want het is vrij van ieder vleugje verlangen voor jullie eigen plezier. Het vloeit over van hoogst zuivere liefde. Hoewel de banden van genegenheid voor de leden van het eigen huis onmogelijk zijn te overkomen, hebben jullie ze volkomen afgebroken. Dus om Mij een plezier te doen, hebben jullie de zedelijke normen van deze wereld overschreden. Zelfs al zou Ik zo lang leven als de goden, zou ik niet in staat zijn zelfs maar een druppel van jullie liefde, opoffering en dienstbaarheid te vereffenen. Jullie mogen Me van Mijn schuld bevrijden door eenvoudig je eigen zachtaardige natuur te volgen, maar Ik ben altijd de schuldenaar van jullie *prema* en dat zal Ik altijd blijven.]

Nu heeft Kṛṣṇa dit bevestigd door tegen Śrī Rādhā te zeggen, "Ik ben zo schuldig aan Jou. Hoe kan Ik vrijkomen van deze schuld? Jij bent de residentie van genade. Wees alsjeblieft genadig. Jij alleen kan Me liefde geven en Mijn verlangens vervullen. Of schoon Ik Mijn constant oplopende schuld aan Jou nooit zal kunnen inlossen, houd desondanks uit Je goedhartigheid nooit op Mij met Jouw genade te besprenkelen. Dit is Mijn verzoek."

Toen Śrīmatī Rādhikā dit hoorde, werd Ze verle-
gen en antwoordde, "O Śyāmasundara, O Jij, met
ogen als lotusblaadjes, O Jij, die de zoon is van de
Koning van Vraja, O dief van Mijn hart, Ik heb in
mijn hart onophoudelijk *darśana* van Jou. Om Jou
te ontmeten, geef Ik alle conventies van de samen-
leving op. Ik zal het huis van Mijn schoonfamilie
verlaten en alle rekenschap met verlegenheid, res-
pect van anderen, religie en onreligie opgeven. Ik
wil naar Jou komen en Jou als Mijn eigen houden.
Ik wil dicht Bij je blijven en Je zelfs niet voor een
moment verliezen, Ik ben echter maar een dorps-
meisje."

Eerder zei Kṛṣṇa, dat Hij een dorpeling is en nu
zegt ook Śrīmatī Rādhikā, "Ik voel hetzelfde als Jij,
namelijk dat Ik totaal geen kwaliteiten heb en geen
schoonheid ben. Jij daarentegen bent uitermate
gekwalificeerd en knap. Jij bent het ornament van
Jouw dynastie. Er is geen *rāsa* in Mij. Ik heb geen
verstand van *rāsa*, terwijl Jij de residentie bent van
rāsa. Jij bent de oceaan van genade, dus geef Me
Jouw genade door permanent in Mijn hart te wo-
nen. Dit is Mijn verlangen."

Dit allemaal is gebaseerd op de lessen van Śrī *Cai-
tanya-caritāmṛta*. Zonder de genade van Śrīla Rūpa
Gosvāmīpāda en Śrīla Raghunātha dāsa Gosvāmī
had niemand over deze onderwerpen kunnen
schrijven. Onze *sampradāya* is erg rijk. Wat is onze
rijkdom? Rādhājī is onze rijkdom; Rādhājī's namen
zijn onze rijkdom. De notie, dat Rādhikā het cen-
trum is van alles, is uitzonderlijk voor degenen in

onze Gauḍīya *sampradāya*. Alle andere *sampradāyas* vereren Kṛṣṇa als de Allerhoogste. De specialiteit van de Gauḍīya *sampradāya* is, dat zij de Kṛṣṇa vereren, die afgescheidenheid van Rādhikā ervaart.

Śrīla Gaura-kiśora dāsa Bābājī Mahārāja bezingt en bidt tot Śrīla Raghunātha dāsa Gosvāmī in zijn *kīrtana*, *Uddeśya Racita Gītā Boliyā Pracalita*. Hij zegt, dat Raghunātha dāsa Gosvāmī altijd ronddwaalde [door Vraja], soms in Nidhuvana en soms in Vam-śīvaṭa, terwijl hij uitriep, "Rādhe! Rādhe!"

Een lezing gegeven in Śrī Keśavajī Gauḍīya Maṭha,
Mathurā, India,
op de ochtend van Rādhāṣṭamī, 14 september 2002
Gepubliceerd door het *Harikatha* team

Nederlandse vertaling: Indirā dāsī 2017
Publicatie: www.jayaradhe.nl